

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 05/2024

**AUTOMATYCZNA ZMIANA KLASYFIKACJI
GRUNTÓW ORNYCH NA TUZ 8**

**PRZYPOMINAMY – WIĘCEJ CZASU NA ZŁOŻENIE
WNIOSKÓW I ZMIAN DO WNIOSKÓW 13**

**DOPLĄTY DO MATERIAŁU SIEWNEGO –
RUSZA NABÓR WNIOSKÓW 15**

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

Kredyt **WŁASNY HEKTAR** **na zakup ziemi**

- **okres kredytowania do 15 lat**
- **kredyt do 800 000 zł**

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:

**NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNICZA**

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Prezes Zarządu ZIR – Andrzej Karbowy,
Wiceprezes Zarządu ZIR – Mirosław Ignaszak
Członkowie Zarządu ZIR – Danuta Lebioda, Władysław Bieniek, Jerzy Kopaszewski (†)
Delegat do KRIR – Waław Klukowski

Zajmujemy się w szczególności:

- bezpłatnym doradztwem prawnym;
- działalnością szkoleniową;
- zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
- działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
- pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
- doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
- współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
- działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
- doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
- promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
- działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72 • e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14 • e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

Rolnicy, nie zapominając o niezłatwionych sprawach, przyjmują różne formy protestu chcąc przypomnieć o swoich potrzebach i znaczeniu ich produkcji dla całego społeczeństwa.

Pomimo dziesiątek rozmów, w których uczestniczył również Zarząd ZIR z politykami różnych partii nie udało się rozwiązać wielu problemów, które dałyby szansę polskim rolnikom. Biorąc dodatkowo pod uwagę anomalie pogodowe, sytuacja gospodarstw rolnych w odczuciu rolników jest zła.

Zachęcam do lektury celem zapoznania się z innymi ważnymi wydarzeniami.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR.....	4
POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH	4
KONFERENCJA SEJM	6
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH.....	7
IV POSIEDZENIE KRIR VII KADENCJI	11
INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	12
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA.....	14
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	16
INFORMACJE PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA	17

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR

Dnia 16 maja 2024 r. w Gdańsku odbyło się wyjazdowe posiedzenie Zarządu ZIR, które zorganizowane zostało podczas trwającej konferencji pt. „Rolnictwo w Polsce i Europie po wprowadzeniu Zielonego Ładu i przyjęciu Ukrainy do Unii Europejskiej” przygotowanej przez Zarząd Pomorskiej Izby Rolniczej. Spotkanie otworzył i poprowadził pan Prezes ZIR Andrzej Karbowy.

Głównymi tematami poruszonymi podczas posiedzenia były:

- omówienie spraw organizacyjnych związanych ze zbliżającym się spotkaniem z kandydatami w wyborach do Parlamentu Europejskiego wszystkich Komitetów Wybor-

czych okręgu 13, które odbędzie się 24 maja o godzinie 10.00 w Audytorium im. Prof. Stanisława Skoczkwskiego znajdującym się na wydziale elektrycznym ZUT przy ul. 26 kwietnia 10 w Szczecinie,

- omówienie spraw organizacyjnych związanych z konferencją ZIR pt. „Aktualna sytuacja w rolnictwie – problemy i zagrożenia”, która odbędzie się w dniach 6–7 czerwca 2024 r. w Międzyzdrojach. Przedyskutowany został program konferencji oraz lista zaproszonych gości.

Na zakończenie Zarząd przeanalizował oraz przyjął do realizacji wnioski z Walnego Zgromadzenia ZIR.

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH

Dnia 8.05.2024r. odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu kołobrzeskiego. Spotkanie odbyło się zgodnie z zaplanowanym porządkiem posiedzenia. Dodatkowo omówiona została struktura wydatków rady na współpracę z lokalną społecznością i radami innych powiatów.

Aktualnie trudna sytuacja w gospodarstwach skłania do dyskusji i wypracowywania wspólnych działań na rzecz rolnictwa. W trakcie dyskusji poruszone zostały tematy: punktacji i kryteriów w przetargach ofertowych, umorzeń czynszów dzierżawnych przez KOWR, rosnącego zagrożenia przez rozrastającą

się populację wilka, braku wypłaty pieniędzy z dopłat bezpośrednich i przesuwających się terminów wydania decyzji nawet do 20 czerwca, co ma duży wpływ na płynność finansowa w gospodarstwach. Brak wypłat suszowego za 2023 r.

Na zakończenie sformułowane zostały wnioski do Zarządu ZIR.

W dniu 21.05.2024 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfinie odbyło się posiedzenie rady powiatowej ZIR powiatu. W spotkaniu wzięli udział członkowie rady powiatowej, zaproszeni goście: ARiMR – pani Małgorzata Wojtyła – Kierownik Biura Powiatowego w Baniach, KOWR OT Szczecin SZ w Pyrzycach – pani Emilia Sierpińska-Laska i pan Marcin Szczepański, przedstawiciele towarzystwa ubezpieczeniowego oraz rolnicy.

Pan Dariusz Ruszczycki – Przewodniczący rady powiatowej rozpoczął posiedzenie od minuty ciszy w hołdzie zmarłemu członkowi Zarządu ZIR panu Jerzemu Kopaszewskiego, po czym powitał wszystkich zgromadzonych na posiedzeniu i przystąpił do obrad.

Jako pierwsi głos zabrali reprezentanci branży ubezpieczeniowej, którzy przedstawili ofertę ubezpieczeń gospodarstw rolnych, upraw oraz sprzętów specjalistycznych skierowaną do producentów rolnych.

Następnie przedstawicielka ARiMR zgodnie z porządkiem obrad podsu-

mowała realizację dopłat bezpośrednich za 2023 rok, informując, że czas na wydanie decyzji w sprawie przyznania dopłat bezpośrednich i obszarowych za 2023 r. mija 31 maja 2024 r., a realizacja wypłat z tego tytułu powinna się zakończyć do 30 czerwca 2024 r. Zapoznała też wszystkich z zasadami dotyczącymi ugorowania, które teraz stanowi nowy ekoschemat. Obowiązywał on będzie w latach 2024–2027 i zakłada przyzna-

wanie płatności za wyłączenie gruntów ornych z produkcji, o powierzchni nieprzekraczającej 4% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie. Szacowana stawka płatności wynosi 563 złotych za hektar. Na takich gruntach obowiązywać będzie zakaz prowadzenia produkcji rolnej, włączając w to zakaz wypasu i koszenia, oraz zakaz stosowania środków ochrony roślin. Należy jednak pamiętać, że prace ciągle trwają.

Kierowniczka BP ARiMR na koniec poinformowała, że pomimo tego, że Rząd przyjął rozporządzenie na podstawie którego będzie realizowana pomoc w formie dopłat do zbóż dla producentów rolnych, ale termin rozpoczęcia składania wniosku jest jeszcze nieznanym.

Kolejno przedstawiciele KOWR zapoznali obecnych z planowanym rozdystrykowaniem gruntów na terenie powiatu gryfińskiego (programy wtórnej restrukturyzacji), po czym odpowiadali na indywidualne pytania rolników dotyczące przetargów. Rozmawiano również na temat wyliczania czynszu dzierżawnego, który zgodnie z Zarządzeniem nr 104/2020/Z ustala się na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1.08.2016 r. w spr-

wie sposobu ustalania wysokości czynszu dzierżawnego w umowach dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i powinien stanowić on sumę wywoławczego czynszu dzierżawnego od poszczególnych składników przedmiotu dzierżawy:

- gruntów rolnych, z podziałem na rodzaj użytków i klasy, z uwzględnieniem okręgów podatkowych,
- nasadzeń leśnych, z drzewostanem w wieku powyżej 40 lat, jeśli przewiduje się pozyskiwanie drewna,
- plantacji wieloletnich,
- budynków i budowli, z rozbiorem na poszczególne obiekty lub grupy obiektów, w tym urządzenia trwale związane z budynkami i budowlami,
- gruntów nie będących gruntami rolnymi w rozumieniu Kodeksu

cywilnego i lasami w rozumieniu przepisów o lasach (w tym od gruntów o specjalnym przeznaczeniu, np. pod budowę elektrowni wiatrowych lub eksploatację złóż kopalin).

Ważne jest też to, że czynsz ustalony na podstawie rozporządzenia, nie jest powiększany o koszty przygotowania nieruchomości do dzierżawy. Ostateczny poziom czynszu dzierżawnego ustalany jest w wyniku przetargu. W przetargu ograniczonym ofert pisemnych czynsz wywoławczy za nieruchomości rolne nie podlega zmianie.

Na zakończenie członkowie rady powiatowej złożyli kilka wniosków formalnych, które zostaną skierowane do realizacji przez Zarząd ZIR.

Na tym zakończono posiedzenie.

W dniu 28.05.2024 odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu szczecineckiego.

Powitania i otwarcia posiedzenia Rady dokonał Przewodniczący pan Jerzy Mariak.

Obecni na posiedzeniu Rady: Prezes Zarządu ZIR pan Andrzej Karbowy, członkowie Rady Powiatowej ZIR powiatu szczecineckiego oraz rolnicy powiatu szczecineckiego. Posiedzenie Rady było dwuczęściowe w związku z powyższym na drugą część posiedzenia przybyli goście zaproszeni przez przewodniczącego Rady.

Wiodącym tematem posiedzenia była sytuacja ekonomiczna gospodarstw w obliczu minionych klęsk, a także podsumowanie i analiza protestów i ocena osiągnięcia celów. Prezes pan Andrzej Karbowy omawiał obawy ciężkiej sytuacji w rolnictwie oraz to co może spotkać gospodarstwa, jeżeli powtórzy się susza w roku bieżącym. Uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele ARiMR przedstawili realizację płatności pomocowych, programy dla rolników oraz realizację płatności za rok 2023, a także liczbę przyjętych wniosków za rok 2024. Uczestniczący w posiedzeniu Rady przedstawiciele KOWR

Koszalin przedstawili ilości gruntów, które w najbliższym czasie powrócą do zasobu oraz ich restrukturyzację w oparciu o wnioski Rady Powiatowej. Dyrektor przedstawił również możliwości ubiegania się rolników o umorzenia czynszu dzierżawnego. W spotkaniu z rolnikami uczestniczyli również przedstawiciele Wydz. Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Szczecinku, którzy omówili plany szkoleniowe na rok 2024. Kończąc po-

siadanie Rady Prezes Andrzej Karbowy dokonał podsumowania wszystkich niekorzystnych w rolnictwie zjawisk oraz licznych obaw jakie mogą nas spotkać, a także działania Zarządu ZIR, które mogą zapobiec niekorzystnym warunkom. Przewodniczący na zakończenie podziękował za przybycie zaproszonym gościom, członkom Rady oraz rolników za czynny udział w spotkaniu tym samym zakończył i zamknął posiedzenie Rady.

Dnia 29.05.2024 r. w Drzewianach odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu koszalińskiego. Spotkanie rozpoczęła przewodnicząca Rady Powiatowej Danuta Lebioda. Przywitała przybyłych zaproszonych gości. Następnie pogratulowała Pani Hannie

Oblawskiej, laureatce w konkursie pn.: „Rolniczki motorem innowacji gospodarstw rolnych w Polsce”. Pani Hanna Oblawska krótko opowiedziała o swojej działalności.

W spotkaniu uczestniczyła RP PIR Kościerzyna, więc Pani Przewodnicząca

RP Danuta Lebioda poprosiła o krótką prezentację każdego zaproszonego na spotkanie.

Przedstawiła porządek obrad:

1. Aktualne rozdystrygowanie gruntów, tworzenie OPR.
2. Zmiany dotyczące wypełniania

wniosków w kontekście „Zielony ład” (np. ekoschematy) w kampanii 2024, ekologia, dopłaty do zbóż i inne.

3. Rehabilitacja dla rolników, dla emerytów rolników oraz dla dzieci rolników.
4. Sprawy ogólne.

Pierwszym tematem jaki omawiano było rozdysponowanie gruntów na terenie powiatu Koszalin. Głos zabrał Pan Piotr Chmielowicz – KOWR Koszalin, który przekazał, że czekają na nowe rozporządzenia dotyczące rozdysponowania gruntów, sposobu przeprowadzania przetargów na dzierżawę gruntów na OPR. Ważne jest, aby zachować produkcję zwierzęcą. Członek RP PIR przedstawił, jak wygląda sposób rozdysponowania gruntów na terenie powiatu Kościerzyna w woj. pomorskim.

W sprawie OPR wypowiedział się również Pan Dyrektor KOWR Koszalin twierdząc, że na dzierżawy na OPR będą przeprowadzane przetargi ofertowe.

Pan Prezes ZIR Andrzej Karbowy poinformował, że w sprawie OPR odbędzie się spotkanie na szczeblu krajowym.

Następny omawiany temat to zmiany dotyczące wypełniania wniosków o dopłaty. Bardzo szczegółowo omówił go Pan Kierownik BP ARiMR Waldemar Smagieł.

Pani Przewodnicząca podziękowała Panu kierownikowi za współpracę z BP ARiMR Koszalin. Poruszono również temat TUZ – ZIR, jako pierwsza zgłosiła ten problem do MRiRW. Na koniec swojej wypowiedzi Pan Waldemar Smagieł

szczegółowo omówił zmiany we wnioskach programowych – 30% najwięcej w skali kraju.

Kolejny temat to KRUS – formy wypoczynku dla rolnika, rolnika emeryta i dzieci rolników. Pan Dyrektor KRUS OR Koszalin wyjaśnił, że jeśli chodzi o rolników emerytów to mają bardzo mało limitów, a chętnych jest sporo. Natomiast jeśli chodzi o dzieci to mają niewykorzystane środki chociaż dysponują bezpłatnym wypoczynkiem. W tym roku złożono 13 wniosków, a zakwalifikowano 11 – to bardzo mało.

Następnie głos zabrał Prezes ZIR Andrzej Karbowy w temacie suszy.

Poinformował o spotkaniu z Ministerstwem Rolnictwa i IUNG Puławy dotyczącym aplikacji susza w którym brał udział Prezes KRIR Wiktor Szmulewicz i z-ca Dyrektora ZIR p. Paweł Chyt. Minister Rolnictwa poinformował, że rozważy czy oprócz aplikacji będzie powołana komisja szacująca suszę. ZIR dofinansowała stacje meteo w naszym województwie aby służyły rolnikom, aby te stacje były włączone do określenia stanu suszy. Problem jest również z określeniem nasłonecznienia co należy włączyć do określenia stanu suszy.

Na tym spotkanie zakończono.

KONFERENCJA SEJM

W dniu 8 maja 2024 r. w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej odbyła się konferencja „20 lat Polski w UE – podsumowanie i perspektywy rozwoju polskiego rolnictwa”, zorganizowana przez Krajową Radę Izb Rolniczych. Zachodniopomorską Izbę Rolniczą reprezentowali: Prezes ZIR Pan Andrzej Karbowy, Wiceprezes Pan Mirosław Ignaszak, Członek Zarządu Pan Władysław Bieniek oraz Członkowie Rad Powiatowych.

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Wystąpienie o objęcie ochroną prawną zapachów i odgłosów związanych z produkcją rolniczą

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izob Rolniczych w sprawie stworzenia uregulowań prawnych, które pozwolą objąć ochroną prawną tradycyjne zapachy i odgłosy związane z produkcją rolniczą resort rolnictwa poinformował pismem z 26 kwietnia 2024 r., że w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi analizowane są wszystkie napływające sygnały dotyczące warunków prowadzenia działalności rolniczej.

Warunki pracy na wsi są specyficzne, a prowadzenie działalności rolniczej może wywoływać pewne uciążliwości. Nierzadko również pojawiają się pewne konflikty wśród mieszkańców terenów wiejskich – rośnie presja w zakresie ograniczenia skali hałasu w dni wolne czy w porach nocnych, stosowania nawozów i środków ochrony roślin, czy też emisji zapachów pochodzących z produkcji rolniczej. Obszary wiejskie ze względu na panujące tam więzi międzyludzkie były i pozostaną wyjątkowo otwarte na rozwój wszelkiego rodzaju ruchów i organizacji obywatelskich.

Jednak nie można doprowadzić do wygaszania produkcji rolniczej na obszarach wiejskich z powodu waśni sąsiedzkich, czy protestów mieszkańców.

Jedną z podstawowych funkcji obszarów wiejskich jest funkcja produkcyjna, umożliwiająca zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Dlatego organy odpowiedzialne za planowanie przestrzenne i zagospodarowanie terenów, powinny w taki sposób kształtować przestrzeń na obszarach wiejskich, aby tworzyła ona harmonijną całość przy uwzględnieniu wszelkich uwarunkowań środowiskowych, kulturowych, społeczno-gospodarczych oraz estetycznych.

Równie ważne jest budowanie świadomości społecznej w zakresie różnych aspektów i skutków prowadzenia działalności rolniczej, a także poszerzenie wiedzy społeczeństwa na temat utrzymania dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich, które jest związane m.in. z prowadzeniem działalności rolniczej.

24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy

o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (1). Reforma planowania przestrzennego wprowadza daleko idące zmiany w zakresie możliwości lokalizowania różnego rodzaju inwestycji, w tym budynków inwentarskich. Zasadniczą zmianą jest zastąpienie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy planem ogólnym (nowy dokument planistyczny). W jego ramach mają być tworzone określone strefy planistyczne, w tym strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (gdzie w profilu dodatkowym może być wprowadzony teren wielkotowarowej produkcji rolnej) oraz strefa produkcji rolniczej (gdzie w profilu podstawowym ma być dopuszczalna wielkotowarowa produkcja rolnicza). Tworząc odpowiednie strefy planistyczne, nastąpi ograniczenie przenikania różnych funkcji, co w konsekwencji wpłynie na ograniczenie licznych konfliktów przestrzennych, które towarzyszą m.in. bliskiemu sąsiedztwu zabudowy gospodarskiej z zabudową strictly mieszkaniową.

MRiRW zapowiada zmiany dla grup producentów wnioskowane przez KRIR

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izob Rolniczych z 22 marca 2024 r., w sprawie długości okresu zobowiązań dla beneficjentów interwencji I.13.2 „Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych” uwzględnionej w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR 2023–2027), resort rolnictwa przedstawił pismem z 25 kwietnia 2024 r. informację, że przychyła się do wnioskowanych zmian.

MRiRW informuje, że aktualnie mechanizm wsparcia w ramach interwencji I.13.2 obejmuje okres pięciu lat realizacji planu biznesowego oraz wypłaty pomocy i trzech lat obowiązków posiadania statusu grupy producentów rolnych (GPR) i organizacji producentów (OP) oraz wy-

datkowania uzyskanej pomocy finansowej po otrzymaniu ostatniej płatności.

Do MRiRW docierają sygnały, że okres ten może zniechęcać potencjalnych beneficjentów do udziału w tym mechanizmie, w szczególności biorąc pod uwagę aktualną sytuację na rynkach rolnych i wynikającą z niej niepewność odnośnie do prowadzenia produkcji rolnej w dłuższym okresie. W związku z tym podjęto starania o zmianę tych warunków.

W MRiRW przygotowano projekt uchwały Komitetu Monitorującego PS WPR 2023–2027, mający na celu zmianę przyjętych założeń odnośnie do interwencji I.13.2.

Proponowane zmiany polegają m.in. na określeniu obowiązków:

- 1) utrzymania statusu uznania za grupę producentów rolnych lub organizację producentów przez okres minimum jednego roku od otrzymania ostatniej płatności (zamiast trzech lat jak jest obecnie);
- 2) wydatkowania wsparcia do końca pierwszego roku działalności beneficjenta, następującego po uzyskaniu ostatniej płatności (zamiast do końca trzeciego roku jak jest obecnie).

W opinii MRiRW proponowane zmiany uelastycznią warunki realizacji wsparcia w ramach interwencji I.13.2 i powinny zwiększyć zainteresowanie potencjalnych beneficjentów ubieganiem się o pomoc finansową w ramach tej interwencji.

Automatyczna zmiana klasyfikacji gruntów ornych na TUZ

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z 16 kwietnia 2024 r. o wyjaśnienie, na jakiej podstawie prawnej Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zmienia klasyfikację gruntów, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało pismem z 2 maja 2024 r. następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/2115 (1) państwa członkowskie muszą w swoich planach strategicznych WPR określić

definicję trwałych użytków zielonych z uwzględnieniem ust. 3 lit. c tego rozporządzenia, gdzie wskazano, że „trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe”, oznaczają grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielonych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmiannem przez okres pięciu lat lub dłużej.

Mając na uwadze powyższe, warstwę trwałych użytków zielonych (TUZ) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji

Rolnictwa tworzy i aktualizuje w oparciu o deklarację rolnika. Jeżeli na działce przez pięć kolejnych lat deklarowane będą uprawy traw lub innych zielonych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), w szóstym roku działka ta będzie klasyfikowana jako TUZ, o ile zadeklarowana w szóstym roku uprawa będzie również np. trawą na gruntach ornych. Jedynie wysianie innych niż wymienione powyżej upraw przerywa klasyfikację danej działki jako TUZ.

Trwają prace nad dostosowaniem aplikacji eWniosekPlus do nowych zasad obsługi wniosku

W odpowiedzi na wystąpienia Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie konieczności dostosowania systemu składania wniosków o płatności bezpośrednio do zmian warunkowości Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało pismem z 2 maja 2024 r. przekazując następujące informacje.

W związku z planowanymi od 2024 roku zmianami w zakresie warunkowości (normy GAEC 6, GAEC 7 i GAEC 8), wdrożeniem płatności dla małych gospodarstw oraz nowego ekoschematu – „Grunty wyłączone z produkcji” uprzejmie informujemy, że trwają prace nad dostosowaniem aplikacji eWniosekPlus do nowych zasad obsługi wniosku.

Mając na uwadze powyższe, został już wyłączony i nie wyświetla się błąd o braku deklaracji 4% na potrzeby realizacji normy GAEC 8 podczas obsługi wniosku.

Jednocześnie, dla wniosków wysłanych z błędem dotyczącym niespełnienia normy GAEC 8, przedmiotowy błąd nie będzie uwzględniany przy dalszej obsłudze wniosku o przyznanie płatności na kampanię 2024 i nie będzie skutkować żadnymi pomniejszeniami płatności.

Komunikat w tej sprawie został zamieszczony zarówno na stronie ARiMR

w lokalizacji: <https://www.gov.pl/web/arimr/zmiany-w-aplikacji-ewniosekplus-wzakresie-normy-gaec8-na-rok-2024>, jak i MRiRW w lokalizacji:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/zmiany-w-aplikacji-ewniosekplus-wzakresienormy-gaec-8-na-rok-2025>

Ponadto, w związku z tym, że podczas wysyłania wniosku o przyznanie płatności na rok 2024 pojawia się komunikat dotyczący nieprawidłowości w zakresie normy GAEC 7, informujemy, że na stronie MRiRW w lokalizacji:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/realizacja-normy-gaec7--zmiany-w-aplikacji-ewniosekplus>

oraz ARiMR w lokalizacji:

<https://www.gov.pl/web/arimr/zmiany-w-aplikacji-ewniosekplus-wzakresie-normy-gaec7-na-rok-2024-oraz-platnosc-dlamalych-gospodarstw>

został zamieszczony komunikat w odniesieniu do planowanych zmian w tym zakresie. O dalszych zmianach w zakresie działania aplikacji eWniosekPlus ARiMR będzie informować na swojej stronie internetowej niezwłocznie po ich wdrożeniu.

W odniesieniu do kwestii płatności dla małych gospodarstw informujemy, że

rolnicy, którzy chcą otrzymać taką płatność w 2024 r. podobnie, jak w kampanii 2023 r., muszą najpierw złożyć standardowy wniosek w podstawowym terminie (na obecnie obowiązujących zasadach). Od dnia wejścia w życie zmienionych przepisów krajowych do dnia 31 sierpnia 2024 r. możliwe będzie zawnioskowanie o płatność dla małych gospodarstw poprzez dołączenie stosownego wniosku. W tym samym terminie możliwa będzie również zmiana wniosku polegająca na zawnioskowaniu o płatność w ramach nowego ekoschematu „Grunty wyłączone z produkcji”.

Ponadto materiał z informacjami dotyczącymi planowanych zmian w płatnościach bezpośrednich można znaleźć na stronie MRiRW:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/planowane-zmiany-w-płatnościach-bezpośrednich>

MRiRW zapewnia, że o wszystkich wprowadzonych zmianach w zakresie warunkowości, płatności dla małych gospodarstw oraz nowego ekoschematu – „Grunty wyłączone z produkcji” MRiRW będzie informować na bieżąco na swojej stronie internetowej.

Pomoc dla producentów zbóż – wyjaśnienia MRiRW

W związku z wystąpieniami Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie zakresu pomocy dla producentów zbóż Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało, że pomocą zostaną objęci producenci zbóż, którzy w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do

dnia 31 maja 2024 r. dokonali sprzedaży pszenicy, pszenżyta, żyta, jęczmienia i mieszanek zbożowych.

Przedmiotowa pomoc ma na celu zrekompensowanie rolnikom poniesionych strat spowodowanych obniżeniem cen skupu zbóż od początku

2024 r. oraz zmniejszenie nadwyżki zbóż przed tegorocznymi zbiorami. Pomoc ograniczona będzie do gospodarstw poniżej 300 ha.

Projektowana pomoc będzie dedykowana producentowi rolnemu, któremu zagraża utrata płynności finan-

sowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy i który dokonał sprzedaży ww. zbóż podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż, jak również podmiotom skupującym zboża w związku z prowadzoną przez te podmioty produkcją zwierzęcą.

Paragraf 13zso ustęp 7 projektowanego rozporządzenia określa, że do wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, dołącza się kopie faktur lub ich duplikaty potwierdzające sprzedaż pszenicy, żyta, jęczmienia, pszenżyta lub mieszanek zbożowych podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu zbożami, skupu lub przetwórstwa zbóż, jak również pod-

miotom skupującym zboża w związku z prowadzoną przez te podmioty produkcją zwierzęcą.

Pomoc dla producentów zbóż wprowadza projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w paragrafie 13zso.

Resort rolnictwa informuje o zwrocie podatku akcyzowego

W odpowiedzi na pismo Zarządu Krajowej Rady Izby Rolniczych w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawiło informacje, że w ustawie budżetowej na dopłaty do paliwa rolniczego na rok 2024 została zaplanowana kwota 1,663 mln zł.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2024 r. wynosi:

- 160,60 zł* ilość ha użytków rolnych oraz
- 5,84 zł* średnia roczna liczba świń,
- 58,40 zł* średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni.

Na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w pierwszym terminie 2024 r. została wykorzystana kwota 1201,3 mln zł.

Biorąc pod uwagę stopień wykorzystania środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2024 r. na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej nie jest możliwa realizacja wniosku o zwrot podatku akcyzowego hodowcom bydła była bez żadnych ograniczeń.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska w sprawie szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne i chronione

16 maja 2024. Ministerstwo Klimatu i Środowiska udzieliło odpowiedzi na wniosek dotyczący szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne i objęte ochroną, które zawarto w stanowisku Porozumienia Izby Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej.

W pierwszej kolejności resort klimatu i środowiska zaznacza, że dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich w ramach planowania łowieckiego zarządzają populacjami zwierzyny. W przypadku nadmiernych szkód powodowanych przez zwierzęta łowne istnieje możliwość zakwestionowania ustalonych limitów pozyskania przez organy, które opiniują te plany wójta, burmistrza lub prezydenta miasta a także przedstawicieli właściwej terytorialnie izbyrolniczej.

W odniesieniu do postulatu utworzenia funduszu celowego mającego na celu wypłatę odszkodowań za szkody łowieckie oraz szacowania szkód przez niezależne komisje resort informuje, że zgłoszone propozycje będą przedmiotem analizy tworzonego Zespołu ds. reformy łowiectwa, w skład którego wchodzić będą przedstawiciele środowisk naukowych, myśliwych i organizacji społecznych. Zadaniem

zespołu będzie wypracowanie kierunków zmian legislacyjnych w zakresie obecnie istniejącego modelu łowiectwa w oparciu o dialog wszystkich zainteresowanych stron. Celem jest przygotowanie rozwiązań, które wyjdą naprzeciw oczekiwaniom wszystkich zainteresowanych stron.

Odnosnie opracowania strategii ochrony oraz gospodarowania zasobami wilka, bobra i ptactwa prawnie chronionego, resort informuje, że zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. 1336 z późn. zm.) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje programy ochrony zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Publikacja „Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce” zawiera listę zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt kręgowych występujących w Polsce, z dokładnym ich opisem i mapami rozmieszczenia, określa także stopień zagrożenia poszczególnych gatunków, rzadkość ich występowania oraz stosowane i proponowane sposoby ochrony. Księga powstała w Instytucie Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, w Pracowni Ochrony Gatunkowej, pod redakcją Zbigniewa

Głowacińskiego. Przy jej tworzeniu współpracowało kilkudziesięciu naukowców z całego kraju. Została wydana w 2001 roku przez Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne w Warszawie. Jednocześnie informuję, że na tej liście nie występuje bóbr ani gatunki ptaków prawnie chronionych, które mogą powodować szkody w uprawach rolnych, takie jak żuraw czy kormoran.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że strategii zarządzania gatunkami objętymi ochroną nie stanowią źródła powszechnie obowiązującego prawa. Mogą być ewentualnie swoistymi wytycznymi do postępowania, ale nie będą obligować żadnego podmiotu do podejmowania konkretnych działań. Brak takiej strategii dla konkretnego gatunku nie oznacza więc luk w jego ochronie. Ochrona gatunkowa, i wszystkie zasady z tym związane, np. zakazy na niektóre czynności i konieczność uzyskiwania ewentualnych zezwoleń, wynika bowiem z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380).

System zarządzania gatunkami objętymi ochroną gatunkową w Polsce oparty jest o system odstępstw od za-

kazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną.

System ten pozwala na skuteczną ochronę poszczególnych gatunków, poprzez utrzymanie ich właściwego stanu ochrony, jak i realizacji uzasadnionych działań związanych z działalnością człowieka. Obowiązujące przepisy prawa przewidują możliwość podjęcia działań przeciwdziałających m.in. zagrożeniu powodowanemu przez zwierzęta chronione dla życia i zdrowia ludzkiego czy wyrządzaniu poważnych szkód. Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody możliwe jest uzyskanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów wobec osobników gatunków objętych ochroną, w celu wyeliminowania powodowanego zagrożenia czy minimalizowania szkód – np. na umyślnie płoszenie, umyślnie przemieszczanie z miejsc regularnego przebywania w inne miejsce, czy zabijanie.

Zezwolenia wydawane są przez właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Ministra Klimatu i Środowiska (w przypadku, gdy czynności mają być wykonane na terenie parku narodowego). Zezwolenia wydawane są wyłącznie na wniosek podmiotu zainteresowanego uzyskaniem stosownego odstępstwa. Wniosek powinien zawierać wszystkie informacje wymagane w art. 56 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody, tj.:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) cel wykonania wnioskowanych czynności;
- 3) opis czynności, na którą może być wydane zezwolenie;
- 4) nazwę gatunku lub gatunków, których będą dotyczyć działania, w języku łacińskim i polskim, jeżeli polska nazwa istnieje;
- 5) liczbę lub ilość osobników, których dotyczy wniosek, o ile jest to możliwe do ustalenia;
- 6) wskazanie sposobu, metody i stosowanych urządzeń do chwytania, odławiania lub zabijania zwierząt albo sposobu zbioru roślin i grzybów lub sposobu wykonania innych czynności, na które może być wydane zezwolenie, a także miejsca i czasu wykonania czynności oraz wynikających z tego zagrożeń;
- 7) wskazanie podmiotu, który będzie chwycił lub zabijał zwierzęta.

Zezwolenia co do zasady mogą być wydawane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli wnioskowa-

ne działania nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony gatunków chronionych oraz przy spełnieniu jednej z przesłanek indywidualnych, jak na przykład ograniczenie poważnych szkód w mieniu. Zezwolenia na odstępstwa od zakazów wydawane są w ostateczności, ponieważ odstępstwo stanowi wyjątek, podlegający ścisłej wykładni i w odniesieniu do którego ciężar dowodu zaistnienia warunków wymaganych dla każdego odstępstwa spoczywa na organach ochrony przyrody, które podejmują decyzję w tym przedmiocie. Każda interwencja dotycząca gatunków chronionych musi być podejmowana wyłącznie na podstawie decyzji zawierających precyzyjne i odpowiednie uzasadnienie, uwzględniające odpowiednie przyczyny, warunki i wymogi.

Odnosnie propozycji zniesienia całorocznej ochrony wilka, poinformowano, iż wilk został wymieniony w załączniku II Konwencji z dnia 19 września 1979 r. o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (tzw. Konwencji Berneńskiej), jako gatunek zwierzęcia ściśle chronionego. Polska podczas ratyfikacji Konwencji Berneńskiej zgłosiła w trybie art. 22 tej konwencji zastrzeżenie co do przedmiotowego gatunku, zgodnie z którym może on zostać objęty w Polsce statusem ochrony innym niż przewidziany w konwencji. Zatem w świetle Konwencji wilk może zostać objęty w Polsce ochroną gatunkową częściową.

Analizując kwestię ochrony wilka w dyrektywie 92/43/EWG z dnia

21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) należy stwierdzić, że wilk został wymieniony w załącznikach:

- II – jako gatunek zwierzęcia będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, którego ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony;
- IV – jako gatunek zwierzęcia będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, które wymaga ścisłej ochrony.

Przy rozważaniach dotyczących zmiany reżimu ochronnego wilka należy brać pod uwagę również odbiór społeczny. Nastawienie społeczne do wilka jest niejednoznaczne.

Z jednej strony mieszkańcy małych miejscowości postulują o redukcję jego liczebności ze względu na strach przed nim oraz powodowanie szkód. Negatywne emocje są dodatkowo podsycane na portalach społecznościowych oraz w mediach. Z drugiej strony organizacje społeczne i naukowcy dostrzegając ważną rolę wilka, jako szczytowego drapieżnika regulującego ekosystem, kwestionują zasadność eliminacji wilków.

Należy również zauważyć, że wbrew powszechnemu przekonaniu, tam gdzie poluje się na wilki, poziom szkód w inwentarzu nie spada, a może nawet wzrastać. Ogromna większość wilków żyje w grupach rodzinnych, odstrzały powodują zaburzenia struktury społecznej grupy rodzinnej, która opiera się na bliskim pokrewieństwie osobników (grupa składa się najczęściej z pary

rodzicielskiej i jej potomstwa), warunkującej współpracę w grupie i dzielenie się pokarmem. Powstałe w wyniku odstrzału niewielkie, niedoświadczone grupy lub młode, osierocone wilki pozbawione wsparcia rodziców nie mają jeszcze umiejętności polowania na największą i trudną zdobycz (jelenie, łosie i dziki), dlatego chętniej polują na mniejsze ofiary, np. sarny. Łatwiejszą zdobyczą są dla nich też zwierzęta gospodarskie, co może powodować wzrost szkód w inwentarzu. Dla przykładu w Estonii, w latach 2007–2010 wraz ze wzrostem liczby odstrzelonych

wilków (od 27% do 55% jesiennego stanu liczebnej populacji), wzrosła liczba zabitych zwierząt gospodarskich (od 148 do 565 zwierząt).

Podobne wnioski wynikają z doświadczeń Łotwy, gdzie wykorzystanie skutecznych środków zapobiegawczych jest niskie, a odstrzał wilków jest głównym sposobem na radzenie sobie ze szkodami w zwierzętach gospodarskich. W ciągu ostatnich dwóch dekad wzrosła tam liczba przypadków szkód gospodarskich powodowanych przez wilki.

Należy wskazać, że najlepszym sposobem na zapobieganie stratom

w zwierzętach gospodarskich jest stosowanie różnorodnych metod ochrony inwentarza. Jak wskazują badania naukowe, w całym zasięgu występowania wilka dochodzi do ataków na zwierzęta gospodarskie, a poziom szkód nie zależy od tego czy wilki są w danym kraju gatunkiem łownym czy chronionym, lecz od stopnia zabezpieczenia stad przez hodowców.

Istotną informacją jest też to, że wraz ze wzrostem liczebności wilków liczba szkód od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

IV posiedzenie KRIR VII kadencji

W dniu 23 maja 2024 r., w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się IV posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych VII kadencji. Gośćmi posiedzenia byli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Czesław Siekierski, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Dariusz Rohde, Zastępca Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Leszek Szymański, Dyrektor Departamentu Interwencji Rynkowych KOWR Michał Wójciak, p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Gospodarowania Zasobem KOWR Piotr Jaźwiński.

Wśród najważniejszych punktów statutowych obrad samorządu rolniczego znalazło się zatwierdzenie sprawozdania finansowego z działalności KRIR za 2023 rok, a także udzielenie Zarządowi KRIR absolutorium za 2023 rok. Stosowne uchwały w tej sprawie zatwierdzone zostały w drodze głosowań.

Ponadto, Członkowie KRIR przyjęli stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych sprawie koniecznych zmian wspólnej polityki rolnej i polityki krajowej dotyczącej rolnictwa.

Krajowa Rada Izb Rolniczych na posiedzeniu w dniu 23 maja 2024 r., biorąc pod uwagę zbliżające się wybory do Parlamentu Europejskiego, wyraża zdecydowanie, iż Eurodeputowani w nowej kadencji Parlamentu Europejskiego powinni prezentować stanowisko, że podstawą europejskiego rolnictwa jest produkcja bezpiecznej i wysokiej jakości żywności na obszarach wiejskich oraz zapewnienie Europie bezpieczeństwa żywnościowego przy poszanowaniu przyrody i klimatu. Jednak

równie ważnym jest konieczność zapewnienia dochodów dla rodzinnych gospodarstw rolnych, aby stworzyć warunki do wymiany pokoleń młodym rolnikom. I to powinno stanowić podstawę dla formułowania polityki UE nie tylko WPR ale i tej, która obejmuje działalność rolniczą, jak i polityki krajowej.

Dlatego też Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się:

1. Ochrony rynku europejskiego przed napływem artykułów rolno-spożywczych z krajów trzecich, które nie przestrzegają tych samych co w Europie standardów, zagrażając tym samym zdrowiu konsumentów i zaburzając konkurencję europejskim rolnikom wpływając na globalne zmiany klimatu, np. niekontrolowaną wycinę lasów tropikalnych, przez stosowanie niedozwolonych substancji aktywnych środków ochrony roślin.
2. Wprowadzenia na poziomie UE sankcji na wszelkie artykuły rolno-spożywcze z Rosji i Białorusi – solidarnie, we wszystkich krajach UE.
3. Uregulowania wymiany handlowej produktami rolno-spożywczymi z Ukrainą na poziomie wartości z roku 2021 (przed wojną) i z pełnym przestrzeganiem wymogów obowiązujących w krajach UE.
4. Urealnienia cen interwencyjnych na podstawowe produkty rolne w KE i prowadzenie skupu interwencyjnego.
5. Wycofania przepisów o odnowieniu siedlisk przyrodniczych.
6. Całkowitego wycofania po 2030 r. ugorowania (GAEC 8).

7. Nowego uregulowania w zakresie zmniejszania stosowania środków ochrony roślin (określić średnie zużycie środków ochrony roślin w UE i odnieść do niego zmniejszenie zużycia w danym kraju) oraz konieczność szybszego wprowadzania zamienników wycofywanych substancji aktywnych środków ochrony roślin.

8. Zwiększenia limitu de minimis na poziomie krajowym i na poziomie gospodarstwa

9. Uruchomienia kredytów preferencyjnych dla rolników oraz stworzenie możliwości konsolidacji i restrukturyzacji kredytów udzielonych rolnikom z możliwością spłaty na 25 lat i oprocentowaniem 1% i przywrócenie płynności finansowej gospodarstwom.

10. Określenia na poziomie krajowym na nowo definicji aktywnego rolnika.

11. Dofinansowania z budżetu krajowego do maksymalnego dopuszczonego poziomu przez UE II filara WPR.

12. Umożliwienia dofinansowania odsetek do kredytów inwestycyjnych z II filara WPR.

13. Zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla rolników korzystających z płatności bezpośrednich i innych działań w ramach WPR i innych; w tym zlikwidowania absurdów administracyjnych.

14. Zmniejszenie kontroli gospodarstwa rolniczych. Prowadzenie gospodarstwa rolnego podlega największej liczbie kontroli ze wszystkich rodzajów prowadzonych działalności w gospodarce kraju.

15. Podjęcie działań mających na celu wzmocnienie pozycję rolnika w łańcuchu rolno-spożywczym wobec podmiotów takich jak sieci detaliczne oraz koncerny, m.in. produkujące nawozy, zakłady przetwórcze.
16. Określenie polityki rolnej dla rozwoju gospodarstw produkcyjnych i pomocy socjalnej dla małych gospodarstw.
17. Określenie wsparcia dla gospodarstw hodowlanych poprzez program odbudowy produkcji trzody chlewnej i bydła.
18. Umożliwienie dywersyfikacji dochodów rolników poprzez kredyty preferencyjne na inwestycje w energię odnawialną przy jedno-

czesnym przeznaczeniu środków z KPO na modernizację linii energetycznych na obszarach wiejskich oraz uregulowania kwestii instalacji fotowoltaicznych na gruntach rolnych.

19. Natychmiastowej zmiany systemu określania i zgłaszania suszy w rolnictwie.
20. Zmian w systemie ubezpieczeń roślin uprawnych i zwierząt gospodarskich dofinansowywanych z budżetu państwa, w tym:
 - aby Zakłady ubezpieczeniowe ubezpieczające z systemem dopłat miały jednakowe Ogólne Warunki Ubezpieczeń (OWU),
 - skrócić okres karencji z 14 do 7 dni,

- uregulować na nowo system ubezpieczeń upraw wysokokosztowych oraz zwierząt.

21. Uporządkowanie spraw dotyczących odszkodowań za szkody zwierząt prawnie chronionych jak żurawie, czaple, kormorany, krukowate, gęsi, bobry, łosie i wilki oraz szkód łowieckich powodowanych przez zwierzynę łowną.
22. Przygotowanie i wprowadzenie programu w zakresie gospodarowania wodą i systemami melioracyjnymi na cele rolnicze.

Stanowisko skierowane jest do Przewodniczących Partii Politycznych i kandydatów na Eurodeputowanych, Prezesa Rady Ministrów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

źródło: www.krir.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

KPO: rolnictwo 4.0 – wyższa kwota przeznaczona na nabór wniosków

Informujemy o zwiększeniu kwoty przeznaczonej na nabór wniosków o objęcie wsparciem „Inwestycji na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu” z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) w zakresie rolnictwa 4.0. Po zmianie kwota przeznaczona na ten nabór wynosi 492 mln zł.

CO OBEJMUJE POMOC

Dofinansowaniem mogą zostać objęte przedsięwzięcia, które wdrażają systemy teleinformatyczne i rozwiązania cyfrowe do obsługi procesów produkcji oraz do wprowadzania do obrotu artykułów rolno-spożywczych.

Pomoc przysługuje, jeżeli przedmiotem inwestycji jest nabycie i instalacja maszyn, sprzętu oraz oprogramowania komputerowego. Wsparcie dotyczy zakupu m.in. systemów zarządzania gospodarstwem, dronów rozpoznawczych i wykonawczych służących do prowadzenia działalności rolniczej, specjalistycznych robotów czy senso-

row. Refundacja dotyczy również tzw. kosztów ogólnych.

O NABORZE

Pierwszy nabór wniosków o objęcie wsparciem z KPO w zakresie rolnictwa 4.0 spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem. Aby objąć wsparciem jak największą liczbę przedsięwzięć, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwiększył kwotę przeznaczoną na nabór ze 164 mln zł do 492 mln zł.

II NABÓR WNIOSKÓW

W ramach trwającej II rewizji KPO dążymy do zwiększenia budżetu na wsparcie „Inwestycji na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu” z KPO w zakresie rolnictwa 4.0. II nabór wniosków w tym zakresie zostanie uruchomiony po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej. Informację o tym naborze opublikujemy ze stosownym wyprzedzeniem.

KPO: dodatkowe 6 miesięcy na wymianę pokrycia dachu z azbestu

Informujemy, że w Dzienniku Ustaw RP opublikowane zostało rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z którym dodatkowe 6 miesięcy zyskają rolnicy na wymianę pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest – w ramach wsparcia z inwestycji A1.4.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Oznacza to, że termin na zrealizowanie tego przedsięwzięcia i złożenie wniosku o płatność końcową upływa po 18 miesiącach od dnia zawarcia umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem.

Jednocześnie ostatecznym terminem na wymianę pokryć dachowych z azbestu będzie 30 września 2025 r. Umożliwi to właściwe rozliczenie tej części inwestycji A1.4.1 zgodnie z terminem określonym w KPO.

Podstawa prawna
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania wsparcia na wy-

mianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. poz. 685).

Przypominamy – więcej czasu na złożenie wniosków i zmian do wniosków

Przypominamy, że wnioski o przyznanie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 można składać do 1 lipca br. Termin składania zmian do wniosków również został wydłużony – do 16 lipca br. Zmiana terminów dotyczy płatności bezpośrednich, przejściowego wsparcia krajowego oraz działań obszarowych w ramach II filaru WPR.

OPÓŹNIENIA

Wniosek o przyznanie płatności może być także złożony później – w terminie 25 dni kalendarzowych po 1 lipca, tj. do 26 lipca 2024 r.

W przypadku opóźnienia będzie jednak stosowane zmniejszenie płatności w wysokości 1 proc. należnej kwoty płatności za każdy dzień roboczy.

PODSTAWA PRAWNA

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie określenia dłuższego terminu składania wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 oraz zgłaszania zmian do tych wnio-

sków w 2024 r. zostało publikowane na stronie: <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/723>.

WYŁĄCZENIA

Terminy te nie dotyczą wniosków o przyznanie nowych form płatności bezpośrednich, tj.: Płatności dla małych gospodarstw oraz Płatności w ramach ekoschematu „Grunty wyłączone z produkcji”. W tym zakresie będą przygotowane odrębne przepisy, zgodnie z którymi do 31 sierpnia 2024 r. możliwe będzie:

- wnioskowanie o Płatność dla małych gospodarstw oraz
- zmiana wniosku, która będzie polegała na zawnioskowaniu o płatność w ramach nowego ekoschematu.

Rolnicy, którzy będą chcieli otrzymać Płatność dla małych gospodarstw oraz płatność w ramach nowego ekoschematu, muszą najpierw złożyć standardowy wniosek w podstawowym terminie – na obecnie obowiązujących zasadach.

Źródło: www.gov.pl

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI i MODERNIZACJI ROLNICTWA

Dodatkowe limity środków dla banków współpracujących z ARiMR na kredyty skupowe – warto sprawdzić, czy można ubiegać się o takie wsparcie

8 maja 2024 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zwiększyła współpracującym bankom limity akcji kredytowej dopłat do oprocentowania w ramach tzw. kredytów skupowych (linia S). Mogą się o nie ubiegać podmioty prowadzące działalność w zakresie: obrotu zbożami, ich skupu, obrotu materiałem siewnym, skupu lub mrożenia owoców miękkich.

Limit akcji kredytowej po zwiększeniu wynosi 2,2 mld zł, a zmieniona pula na dopłaty do oprocentowania to 90 mln zł. Udostępnione dodatkowo środki mają służyć poprawie płynności finansowej mikro-, małych lub średnich przedsiębiorstw, które nabyły:

- zboża (pszenica, żyto, pszenżyto, jęczmień, owies, kukurydza, proso) – między 1 października 2022 r. a 31 sierpnia 2023 r.;
- materiał siewny (nasiona roślin rolniczych, bulwy ziemniaka) – między 1 czerwca a 15 października 2023 r.;
- owoce miękkie (maliny, jeżyny, poziomki, truskawki, borówki, aronia, agrest, porzeczki, jagody, winogrona, wiśnie, czereśnie) – między 1 czerwca a 30 września 2023 r.

Co istotne, to do banków należy rozpatrywanie indywidualnych wniosków i podejmowanie decyzji o udzieleniu kredytów na preferencyjnych warunkach. Mają na to czas do 30 czerwca 2024 r. Rola ARiMR polega w tym przypadku na pomaganiu w spłaceniu części oprocentowania należącego bankowi przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy, licząc od daty zawarcia umowy. Od kredytobiorcy nie wymaga się wniesienia wkładu własnego. Jeśli natomiast cho-

dzi o kwotę pojedynczego kredytu, nie może ona przekroczyć 40 mln zł i jednocześnie kwoty, za którą zostały skupione zboża, materiał siewny czy owoce miękkie. Trochę inaczej pomoc wylicza się w przypadku firm prowadzących działalność w zakresie skupu i mrożenia owoców miękkich. I ona nie może przekroczyć 40 mln zł, ale jednocześnie nie może być wyższa od sumy iloczynu liczby ton skupionych owoców miękkich i 2000 zł oraz kwoty, za którą zostały one skupione.

Organizacje producentów owoców i warzyw: siła wyższa – dochowaj terminu zgłoszenia szkód w uprawach rolnych spowodowanych przymrozkami wiosennymi

Przypominamy, że w przypadku gdy w gospodarstwach członków organizacji producentów owoców i warzyw wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane niekorzystnymi warunkami pogodowymi, zaistniałymi w ostatnich tygodniach, w postaci przymrozków wiosennych, istnieje możliwość zakwalifikowania takiego zdarzenia jako przejawu siły wyższej.

Warunkiem uznania działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w takim przypadku jest pisemne

poinformowanie ARiMR o zaistnieniu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w ciągu 30 dni roboczych od dnia, w którym siła wyższa miała miejsce oraz właściwe udokumentowanie przez organizację producentów przypadków związanych z ujemnymi skutkami panujących warunków atmosferycznych. Z przedstawionych przez organizację dokumentów powinna wprost wynikać informacja o wielkości plonów, które nie zostały uzyskane w związku z zaistnieniem siły wyższej.

Dofinansowanie zakupu buhajów – korzystne zmiany dla zainteresowanych

Hodowcy bydła mięsnego mogą ubiegać się o dopłaty do zakupu czystorasowych buhajów. W zasadach nastąpiła zmiana, która powoduje, że rolnicy mogą otrzymać większą pomoc. Nabór trwa do 30 listopada 2024 r. Wsparcie ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

Z dofinansowania może skorzystać producent rolny posiadający status mikro-, małego albo średniego przedsiębiorstwa, który ma nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Od ubiegającego się o wsparcie wymaga się przedstawienia potwierdzenia nabycia w roku złożenia wniosku o udzielenie pomocy lub w roku poprzedzającym rok złożenia takiego wniosku co najmniej jednego czystorasowego buhaja rasy mięsnej w wieku powyżej 13 miesięcy, który ma świadectwo zootechniczne.

Wysokość pomocy stanowi iloczyn kwoty 5 tys. zł i liczby zakupionych buhajów. Ta liczba nie może być większa niż wynik dzielenia średniej liczby krów w gospodarstwie (w roku poprzedzają-

cym ten, w którym został zakupiony buhaj) przez 15. Przed zmianą przepisów liczba krów była dzielona przez 30. Po zmianie rolnik będzie mógł zatem otrzymać większą pomoc. Pula środków przeznaczonych na to wsparcie to 5 mln zł.

Wnioski do 30 listopada 2024 r. przyjmują biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Do-

kumenty można składać bezpośrednio w placówkach, nadawać rejestrowaną przesyłką pocztową albo wysłać drogą elektroniczną – za pośrednictwem platformy ePUAP lub usługi mObywatel na stronie gov.pl.

Zaktualizowane zasady udzielania wsparcia oraz dokumenty zostaną wkrótce opublikowane.

Dopłaty do materiału siewnego – rusza nabór wniosków

Od 25 maja do 10 lipca 2024 r. można ubiegać się o dopłaty z tytułu zużytego materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany lub ekologicznego materiału siewnego katego-

rii elitarny lub kwalifikowany. Wsparcie ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

Wnioski przyjmują biura powiatowe ARiMR właściwe ze względu na miejsce

zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego. Dokumenty można składać osobiście, za pośrednictwem platformy ePUAP, platformy mObywatel lub wysłać przesyłką rejestrowaną nadaną w placówce Poczty Polskiej.

O wsparcie mogą starać się producenci rolni, którzy m.in:

- są zarejestrowani w krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- posiadają działki rolne, na których uprawia się gatunki roślin uprawnych objęte dopłatami, o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 ha;

Dopłatami nie są objęte uprawy przeznaczone na przedplon lub poplon.

Wysokość pomocy zostanie wyliczona jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni upraw i stawki dopłaty. Stawki wynoszą:

- dla materiału siewnego konwencjonalnego:
 - 65 zł – w przypadku zbóż i mieszanek zbożowych lub mieszanek pastewnych;
 - 115 zł – w przypadku roślin strączkowych;
- 350 zł – w przypadku ziemniaków.
- dla materiału siewnego ekologicznego:
 - 78 zł – w przypadku zbóż i mieszanek zbożowych lub mieszanek pastewnych;
 - 138 zł – w przypadku roślin strączkowych;
- 420 zł – w przypadku ziemniaków.

Całkowita kwota pomocy de minimis przyznana jednemu producentowi rolnemu nie może przekroczyć wysokości 20 000 euro w okresie trzech lat podatkowych (obrotowych).

Źródło: www.gov.pl

Pieniądze na inwestycje leśne lub zadrzewieniowe

Od 1 czerwca do 31 lipca 2024 roku można się ubiegać o wsparcie na: zalesianie gruntów rolnych, tworzenie zadrzewień śródpolnych, zakładanie systemów rolno-leśnych i zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych. Wszystkie cztery interwencje są finansowane z budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Wnioski można składać wyłącznie drogą internetową.

Dofinansowanie w ramach inwestycji leśnych lub zadrzewieniowych z PS WPR 2023–2027 może być przyznane do maksymalnie 40 ha gruntów stanowiących własność lub współwłasność wnioskodawcy albo własność jego małżonka, a w przypadku wsparcia na zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych także do gruntów wchodzących w skład wspólnoty gruntowej, dla której utworzono spółkę do sprawowania zarządu nad wspólnotą i właściwego zagospodarowania wchodzących w jej skład gruntów. O pomoc w ramach tych czterech interwencji nie mogą się starać nieposiadające osobowości prawnej jednostki organizacyjne reprezentujące

Skarb Państwa w zakresie zarządzania mieniem.

Jeden formularz wniosku umożliwia ubieganie się o przyznanie wsparcia na:

- wykonanie zalesienia oraz jego ochronę przed zniszczeniem na gruntach objętych jednym planem zalesienia;
- utworzenie zadrzewienia i jego ochronę przed zniszczeniem na gruntach tworzących jeden zwarty obszar powiązany gospodarczo lub przyrodniczo, o powierzchni nie większej niż 0,5 ha oraz szerokości co najmniej 4 m i nie większej niż 20 m;
- założenie systemów rolno-leśnych i ich ochronę przed zniszczeniem

na gruntach tworzących zwarty obszar, na którym drzewa lub krzewy zostaną posadzone w odległości co najmniej 3 m od siebie, w formie jednego lub dwóch rzędów oddalonych od kolejnych nasadzeń o co najmniej 10 m i nie więcej niż 30 m (w przypadku gruntów ornych) lub formie pastwiskowej (w przypadku trwałych użytkach zielonych);

- zwiększenie bioróżnorodności lasów prywatnych na gruntach objętych planem inwestycji.

Wnioski można składać wyłącznie za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus od 1 czerwca do 31 lipca 2024 roku

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Komisja wybrała laureatów konkursu plastycznego dla dzieci!

14 i 15 maja Centralna Komisja Konkursowa XIV Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci „Bezpiecznie na wsi mamy, bo o zdrowie dbamy”, przebiegającego pod Honorowym Patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwo-

ju Wsi, oceniła 96 prac plastycznych, zakwalifikowanych do finału Konkursu. Członkowie powołanej przez Prezesa KRUS Komisji – przedstawiciele organizatorów Konkursu: Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,

Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowej Inspekcji Pracy, Agencji Restrukturyzacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników, AGRO Ubezpieczeń – Towarzystwa

Ubezpieczeń Wzajemnych oraz Mazowieckiego Kuratorium Oświaty i Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin przyznali każdej z prac punkty, zgodnie z regulaminowymi kryteriami: za zgodność z tematyką Konkursu i jej trafne przedstawienie, za oryginalność i pomysłowość w zobrazowaniu tematu Konkursu, a także za walory estetyczne.

Prezes KRUS Dariusz Rohde wyraził uznanie dla wiedzy dzieci na temat sposobów zapobiegania wypadkom oraz chorobom zawodowym rolników, a także dla ich talentu i pomysłowości w przedstawianiu zagadnień konkursowych.

Nazwiska laureatów Konkursu zostaną ogłoszone podczas finałowej gali

14 czerwca, która odbędzie się w Auli Kryształowej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Autorzy najciekawszych prac otrzymają nagrody ufundowane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także współorganizatorów i patronów Konkursu.

Źródło: www.gov.pl

INFORMACJE PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA

Zautomatyzowane pobieranie prób materiału siewnego

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w ramach urzędowej kontroli nad obrotem materiałem siewnym, sprawuje także nadzór i przeprowadza kontrolę automatycznych próbobierzy u podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym. Automatyczny próbobierz, jak sama nazwa wskazuje, jest urządzeniem służącym do pobierania prób materiału siewnego w sposób automatyczny. Samo próbobranie polega na swobodnym przepływie surowca przez urządzenie, bez blokowania przepływu, przy jednoczesnym pobieraniu prób pierwotnych w regularnych odstępach czasowych ze strumienia nasion w ciągu technologicznym. Automatyczny próbobierz według wymogów określonych przez Międzynarodowy Związek Oceny Nasion (ISTA), w odniesieniu do budowy, powinien składać się z urządzenia sterującego, urządzenia pobierającego próby pierwotne, pojemnika na próbę ogólną, kanału odprowadzającego próby pierwotne do pojemnika na próbę ogólną. Przy czym dopuszcza się możliwość zastosowania w urządzeniu rozdzielacza do nasion.

Na instalację i stosowanie automatycznego próbobierza przedsiębiorca prowadzący obrót musi złożyć stosowny wniosek do wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzonej działalności.

W drodze decyzji wydawana jest zgoda na stosowanie urządzenia do automatycznego pobierania prób materiału

siewnego. Przed wydaniem takiej decyzji przeprowadzana jest przez inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrola zgodności zainstalowania i sposobu działania próbobierza, w celu sprawdzenia zgodności wszystkich parametrów określonych przez ISTA oraz na pobraniu i ocenie laboratoryjnej prób materiału siewnego – art. 46 ust. 1 ustawy o nasiennictwie (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 129).

Instalacja, eksploatacja automatycznego próbobierza, jak również obowiązki i warunki pracy próbobiercy akredytowanego nadzorującego pobieranie prób za pomocą automatycznego próbobierza muszą spełniać określone ustawowo wymagania.

Wszelkie niezbędne informacje znajdują się w:

- art. 46 ustawy o nasiennictwie z dnia 9 listopada 2012 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 129);
- rozporządzeniu MRiRW z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie metod pobierania i okresu przechowywania prób materiału siewnego, oceny tego materiału, wzoru protokołu pobierania prób materiału siewnego oraz sporządzania dokumentacji dotyczącej oceny tego materiału (Dz.U. z 2014 r. poz. 1795 ze zm.);
- „Protocol for the approval of automatic seed samplers ISTA” (wersja z 12.07.2021 r.)

Źródło: www.piorin.gov.pl

Sumici Spartakusa w blasku złota

Doskonale start zanotowali podopieczni trenera Grzegorz Jaska w silnie obsadzonym Pucharze Polski Kadetów w sumo, który odbył się w Kielcach w dniach 10–11.05.2024 r.

Wygrywając wszystkie swoje pojedynki złote medale zdobyli: Paweł Po-

lberk w kategorii wagowej 90 kg oraz Maciej Kuzdak w kategorii wagowej 100 kg, ponadto brązowy medal w kat. wag. 100 kg wywalczył Tomasz Rajewski, a w punktacji drużynowej nasi kadeci zdobyli II miejsce w Polsce wśród kilkudziesięciu startujących klubów.

Należy również zaznaczyć, że start w Pucharze Polski był pierwszą kwalifikacją do Mistrzostw Europy dla tej grupy wiekowej, które odbędą się w tym roku pod koniec czerwca w Polsce.

Gratulujemy sukcesów!!!

Spartakus Pyrzyce wśród najlepszych w Polsce

Nasi sumici po raz kolejny udowodnili, że należą do ścisłej czołówki krajowej. Na Mistrzostwach Polski Juniorów do lat 18 w sumo, które odbyły się w Łodzi w dn. 17–18.05.2024 r. podopieczni trenerów Grzegorza Jaska i Eugeniusza Klimczaka wywalczyli 4 medale indywidualnie i 1 w drużynie.

Mistrzem Polski w kategorii wagowej 100 kg został Maciej Kuzdak, który również wywalczył brązowy medal w kategorii open. Brązowy medal w kategorii wag 90 kg zdobył Paweł Polberk, który w półfinale przegrał z Ukraincem występującym w barwach klubu Sobieski Poznań i pomimo

odniesionej kontuzji w tej walce, zdołał walczyć o brąz i wygrać swój pojedynek. Brązowy medal w kategorii wag +75 kg wywalczyła nasza sumitka Sylwia Korab. Również wysokie V miejsce zajęli: Tomasz Rajewski w kategorii wag. 100 kg i Marcel Nowak w kategorii wag +100 kg, a na VII miejscach

uplasowali się Filip Fidler w kategorii wag. 90 kg, Michał Burak w kategorii wag. +100 kg oraz Jakub Strózik w kategorii open.

Ponadto doskonale spisała się nasza drużyna w składzie: Maciej Kuzdak, Jakub Strózik, Tomasz Rajewski i Filip Fidler, która wywalczyła brązowy medal ulegając tylko klubowi z Juwenii Wrocław. Dzięki tak wysokim pozycjom wszystkich naszych sumitów LKS Spartakus Pyrzyce uplasował się na III miejscu w Polsce wśród wszystkich

startujących klubów i zdobył 53 pkt. we współzawodnictwie sportowym w Systemie Sportu Młodzieżowego.

Należy również zaznaczyć, że Mistrzostwa Polski były także kwalifikacją do Mistrzostw Europy, które odbędą się w Polsce w dniach 19-24.06.2024r. a w nich nasz kraj reprezentować będą zawodnicy Spartakusa Pyrzyce Paweł Poberk – uczeń Zespołu Szkół nr 1 w Pyrzycach i Maciej Kuzdak – uczeń Zespołu Szkół nr 2 w Pyrzycach.

Gratulujemy sukcesów!!!

ROLNIKU... PRZEDSIĘBIORCO!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako **bezpłatny** miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Warto – ceny bardzo przystępne!

Szczegóły:

tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl

tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

UWAGA!

**ZAMÓW
REKLAMĘ
JUŻ TERAZ!**

TUW „TUW”

Bezpieczna Zagroda

Atuty ubezpieczeń w TUW „TUW”

Na jednej polisie możliwość kompleksowego ubezpieczenia majątku rolnika bez względu na wielkość gospodarstwa.

Trzy warianty ubezpieczenia mienia

związanego z prowadzeniem gospodarstwa.

► Wariant Siedlisko obejmujący:

- ziemiopłody, sprzęt rolniczy oraz materiały i zapasy (na terenie siedliska),
- zwierzęta gospodarskie (na terenie gospodarstwa rolnego);

► Wariant Gospodarstwo obejmujący ziemiopłody, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy oraz zwierzęta gospodarskie (na terenie gospodarstwa);

► Wariant Pełny obejmujący:

- ziemiopłody, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy oraz
- zwierzęta gospodarskie (na terenie gospodarstwa rolnego),
- sprzęt rolniczy w trakcie prac polowych (poza terenem gospodarstwa rolnego).

Możliwość ubezpieczenia mienia związanego z prowadzeniem gospodarstwa – w ramach jednej sumy ubezpieczenia ochroną zostają objęte: ziemiopłody, zwierzęta gospodarskie, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy.

Możliwość rozszerzenia zakresu ochrony dla obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego.

Elastyczny okres ochrony ubezpieczeniowej – na 1 rok, 2 lata, 3 lata oraz krótkoterminowo (minimum 3 miesiące).

Szeroka gama klauzul dodatkowych, np.: szkody spowodowane przez dzikie zwierzęta, mienie znajdujące się na tarasie, przenikanie wód gruntowych.

Możliwość skorzystania w nagłych sytuacjach z pomocy „Dom Assistance”, obejmującej m.in. wizytę u lekarza, pomoc szklarza w przypadku zbitcia szyby czy naprawę pralki.

Możliwość ubezpieczenia **mikroinstalacji OZE – jako samodzielne ryzyko**.

Możliwość ubezpieczenia budynków i budowli w budowie, w tym **także jako samodzielne ryzyko**.

Szeroko pojęte ryzyko kradzieży: kradzież z włamaniem, rabunek, rozbój uliczny.

Rozbudowany katalog przedmiotów szklanych ubezpieczonych od stłuczenia, w którym znajdują się, np.: płyty indukcyjne, szyby kominkowe, oszklenia urządzeń AGD oraz akwaria.

Rozbudowana oferta OC: w życiu prywatnym, z tytułu prowadzenia agroturystyki, OC kombajnisty i OC pszczelarza.

Pakiet ubezpieczeń dla pszczelarzy: ubezpieczenie uli oraz pszczół od zdarzeń losowych, pszczoł od padnięcia na skutek zatrucia środkami ochrony roślin, OC pszczelarza.

Pakiet ubezpieczeń dla prowadzących gospodarstwa agroturystyczne: OC deliktowe oraz kontraktowe, NNW turystów.

Możliwość uzyskania dodatkowej zniżki w ubezpieczeniu komunikacyjnym.

Bezpłatnie:

- koszty akcji ratowniczej (do SU przedmiotu, który uległ szkodzi),
- koszty działań po szkodzi (20% SU, maks 20 000),
- koszty odtworzenia dokumentacji (15% SU, maks. 10 000),
- koszty poszukiwania przyczyny szkody (maks. 10 000),
- koszty naprawy zabezpieczeń (10% SU, maks. 10 000).

Możliwość skorzystania z dodatkowych zniżek za:

- staż członkowski (do 10%),
- bezszkodowy przebieg ubezpieczenia (do 20%),
- posiadanie obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych (10%),
- przynależność do Związku Wzajemności Członkowskiej (ZWC) (10%).

Uprawnienie za posiadanie ubezpieczenia Bezpiecznej Zagrody do skorzystania ze zniżek w innych ubezpieczeniach:

- w obowiązkowym ubezpieczeniu budynków rolnych – 5%,
- w OC komunikacyjnym oraz AC – 10% (min. składka z Bezpiecznej Zagrody – 100 zł).

10%

Możliwość stosowania zniżki marketingowej w wysokości do 10%.

Pomorskie Biuro Regionalne
z siedzibą w Koszalinie
ul. Lechicka 23, 75-837 Koszalin
T. +48 94 342 03 90
e-mail: koszalin@tuw.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Biuro Regionalne w Gorzowie Wielkopolskim
Siedziba zamiejscowa w Szczecinie
ul. Potulicka 36, 70-234 Szczecin
T. +48 91 484 99 67
e-mail: szczecin@tuw.pl

www.tuw.pl